

1638**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 22 czerwca 2004 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia punktu kopulacyjnego

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym reproduktory bydła, świń, owiec, kóz i koni, zwane dalej „reproduktorami” albo stosownie do gatunku „buhajami”, „knurami”, „trykami”, „koźłami” albo „ogierami”, powinny:

- 1) pochodzić ze stad lub gospodarstw spełniających wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) w okresie 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego zostać przebadane przez lekarza weterynarii i zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu;
- 3) w dniu krycia nie wykazywać klinicznych objawów chorób zakaźnych zwierząt.

2. Wzory orzeczeń lekarsko-weterynaryjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dla buhaja, knura, tryka, koźła i ogiera są określone w załącznikach nr 2—5 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Reproktory powinny raz w roku być poddawane badaniom określonym w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Jeżeli wynik któregoś z badań, o których mowa w ust. 1, będzie dodatni, reproduktor nie może być używany do rozrodu.

§ 3. 1. Punkt kopulacyjny powinien znajdować się na terenie ogrodzonym i być zabezpieczony przed dostępem zwierząt z zewnątrz.

2. Przy wjeździe na teren punktu kopulacyjnego oraz przed wejściem do budynku, w którym odbywa się krycie, wykłada się maty dezynfekcyjne.

3. Do budynku, o którym mowa w ust. 2, nie mogą mieć wstępu osoby postronne oraz zwierzęta, niebiorące udziału w kryciu.

4. Środki do mycia i dezynfekcji umieszcza się w zamkniętym pojemniku albo szafie.

5. Reprodukatora przetrzymuje się w przeznaczonym do tego celu boksie, kojcu albo pomieszczeniu z dostępem do wybiegu.

6. Miejsce, w którym przetrzymuje się reproduktora, powinno być:

- 1) oznakowane;
- 2) zabezpieczone przed dostępem innych zwierząt;
- 3) dostosowane do gatunku i wielkości reproduktora;
- 4) zlokalizowane w sąsiedztwie miejsca do krycia;
- 5) łatwe do sprzątania i dezynfekcji, posiadające podłogę o nienasiąkliwej powierzchni i o nachyleniu umożliwiającym odprowadzanie zanieczyszczeń w stanie płynnym;
- 6) wybielone, czyste, oświetlane światłem dziennym i sztucznym.

§ 4. Punkt kopulacyjny wyposaża się w urządzenia lub sprzęt do poskramiania zwierząt oraz w urządzenia dla samców ułatwiające krycie samic.

§ 5. Podmiot prowadzący punkt kopulacyjny powinien:

- 1) nie dopuścić do krycia samic wykazujących nieprawidłowe wycieki z dróg rodnych, ze zmianami na błonie śluzowej lub skórze sromu, wychudzonych;
- 2) prowadzić rejestr dotyczący krycia, w którym odnotowuje się:
 - a) datę krycia,
 - b) numer identyfikacyjny zwierzęcia — w przypadku samicy,
 - c) firmę lub nazwę posiadacza zwierzęcia, na rzecz którego została wykonana usługa, jego siedzibę i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności, a w przypadku osoby fizycznej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres;
- 3) wydać właścicielowi samicy świadectwo pokrycia buhajem, knurem, trykiem, koźłem albo ogierem, którego wzór został określony w przepisach dotyczących organizacji, hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich.

§ 6. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję, o której mowa w:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

- 1) art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zwanej dalej „ustawą” — w przypadku niespełnienia wymagań określonych w § 3 oraz w § 5 pkt 1 i 2;
- 2) art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy — w przypadku niespełnienia wymagań określonych w § 1 ust. 1 i w § 2.

§ 7. Do ponownego stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych, w przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, jest niezbędnym spełnianie wymagań określonych w § 1—5.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy prowadzeniu punktów kopulacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 11, poz. 121), które na podstawie art. 93 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 czerwca 2004 r. (poz. 1638)

Załącznik nr 1

WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA STAD LUB GOSPODARSTW

1. Buhaje wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad:
 - 1) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 2) urzędowo wolnych od gruźlicy i enzootycznej białaczki bydła;
 - 3) wolnych od brucelozy lub stad, w których nie występowały kliniczne objawy brucelozy, a aktualne badania dały wynik ujemny, z zastrzeżeniem, że w przypadku zwierząt pochodzących z takich stad, materiał od nich powinien być poddany próbie wiązania dopełniacza (OWD) przy mianie niższym niż 20 jednostek EWG na mililitr (20 jednostek ICFT).
2. Knury wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw:
 - 1) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt dotyczących: afrykańskiego i klasycznego pomoru świń, choroby pęcherzykowej świń, enterowirusowego zapalenia mózgu i rdzenia u świń (dawniej choroby cieszyńskiej i talfańskiej) oraz pryszczycy;
 - 2) wolnych od klasycznego pomoru świń, brucelozy i pryszczycy;
 - 3) w których żadne zwierzę nie było szczepione przeciwko pryszczycy;
 - 4) w których nie stwierdzono w okresie 12 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego żadnych klinicznych, wirusologicznych lub serologicznych dowodów występowania choroby Aujeszkyego.
3. Tryki i kozły wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw:
 - 1) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w związku ze stwierdzeniem jednej z następujących chorób i zakazy te nie obowiązywały, licząc od dnia uboju ostatniego zwierzęcia podejrzanego i dezynfekcji obiektów gospodarczych:
 - a) w przypadku brucelozy — przez ostatnie 42 dni,
 - b) w przypadku wścieklizny — przez ostatnie 30 dni,
 - c) w przypadku wąglika — przez ostatnie 15 dni;
 - 2) które nie miały kontaktu ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstw znajdujących się w strefie nakazów lub zakazów wydanych na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt;
 - 3) w których w okresie 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*);
 - 4) w których w okresie 3 lat poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków gruźlicy płuc u owiec, choroby maedi-visna lub wirusowego zapalenia stawów i mózgu kóz;

- 5) w których w okresie 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków paratuberkulozy lub zapalenia gruczołów chłonnych, zakaźnego zapalenia najądrzy na tle brucelozы owiec (*B. ovis*);
 - 6) w których w okresie 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków zakaźnej bezmleczności owiec (*M. agalactiae*) lub zakaźnej bezmleczności kóz (*M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* z grupy dużej kolonii), enzootycznego ronienia owiec (*Chlamydia psittaci*);
 - 7) w których w okresie 2 lat poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków trzęsawki owiec (*skrapie*);
 - 8) w których w okresie 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków wścieklizny;
 - 9) w których w okresie 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków wąglika.
4. Ogiery wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw:
 - 1) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 2) w których nie stwierdzono:
 - a) w okresie 6 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków:
 - zarazy stadniczej,
 - nosacizny,
 - niedokrwistości zakaźnej koni,
 - wirusowego zapalenia tętnic koni,
 - pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
 - wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,
 - b) w okresie 2 miesięcy przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego przypadków zakaźnego zapalenia macicy u kłaczy,
 - c) w okresie 2 lat przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków afrykańskiego pomoru koni.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA BUHAJA

Nr
(miejsowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa buhaja Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego

2. Stan narządu ruchu

3. Wyniki badania na obecność chorób zakaźnych:

— gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)

— brucelozą (serologicznie krew)

— białaczka (serologicznie krew)

— otręt (IBR/IPV) (klinicznie narząd rozrodczy)
(serologicznie krew)

— chlamydia (klinicznie narząd rozrodczy)

— choroba rżęsiestkowa (wyfłuczyny z napletka)

— choroba mętwikowa (wyfłuczyny z napletka)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne i wewnętrzne):

— worek mosznowy

— jądra i najądrza

— powrózek nasienny i nasieniowody

— jama napletkowa

— dodatkowe gruczoły płciowe i bańki nasieniowodów

2. Zachowanie (odruchy płciowe)

3. Popęd płciowy (libido)

4. Badanie nasienia

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. buhaja można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.

2. U ww. buhaja stwierdzono¹⁾

1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;

2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA KNURA

Nr
.....
(miejsowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa knura Nr identyfikacyjny zwierzęcia
Rasa Data urodzenia zwierzęcia
Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres
.....

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
2. Stan narządu ruchu
3. Wyniki badania na obecność chorób zakaźnych:
 - brucelozą (serologicznie krew — OKAP)
 - chorobą Aujeszkiego u świń (serologicznie krew)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):
 - jądra i najądrza
 - jama napletkowa prącia
2. Zachowanie (odruchy płciowe)
3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. knura można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.
2. U ww. knura stwierdzono¹⁾,
 - 1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;
 - 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA TRYKA/KOZŁA¹⁾

Nr
.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa tryka/kozła¹⁾ Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego

2. Stan narządu ruchu

3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:

— **koziot** — gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.),

brucelozą owiec i kóz (serologicznie krew) (*B. melitensis*)

— **tryk** — brucelozą owiec (serologicznie krew) (*B. ovis*)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):

— worek mosznowy

— jądra i najądrza

— jama napletkowa prącia

— powrózek nasienny i nasieniowody

2. Zachowanie (odruchy płciowe)

3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. tryka/kozła¹⁾ można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.

2. U ww. tryka/kozła¹⁾ stwierdzono¹⁾

1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;

2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA OGIERA

Nr
.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa ogiera Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego

2. Wyniki badania na obecność chorób zakaźnych:

— nosaczna (serologicznie krew)

— niedokrwistość zakaźna koni (serologicznie krew)

— zaraza stadnicza (serologicznie krew)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):

— moszna

— jądra i najądrza

— jama napletkowa prącia

2. Zachowanie (odruchy płciowe)

3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. ogiera można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.

2. U ww. ogiera stwierdzono¹⁾

1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;

2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

OKRESOWE BADANIA REPRODUKTORÓW

1. Buhaje przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny raz w roku zostać poddane badaniom i testom diagnostycznym na:
 - 1) zarazę rzęsistkową (*Trichomonas foetus*) — badaniem mikroskopowym i testem hodowli na próbce materiału z napletka;
 - 2) chorobę mętlikową (*Campylobacter foetus* ssp. *Venerealis*) — badaniem bakteriologicznym wypluczyn napletka;
 - 3) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA.
2. Knury przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny raz w roku zostać poddane badaniom i testom diagnostycznym na:
 - 1) brucelozę — odczynem kwaśnej aglutynacji płytowej (OKAP);
 - 2) chorobę Aujeszkyego:
 - a) w przypadku świń nieszczepionych — testem seroneutralizacji lub testem ELISA,
 - b) na obecność przeciwciał dla glikoproteiny GI wirusa Aujeszkyego, w przypadku świń szczepionych szczepionką delecyjną GI — testem ELISA dla antygenów GI choroby Aujeszkyego.
3. Tryki i kozły przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny raz w roku zostać poddane badaniom i testom diagnostycznym na:
 - 1) brucelozę kóz i owiec (*B. melitensis*) — testem serologicznym — w przypadku kozłów;
 - 2) brucelozę owiec — testem serologicznym (*B. ovis*) — w przypadku tryków.
4. Ogiery przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny raz w roku zostać poddane badaniom i testom diagnostycznym na:
 - 1) nosaciznę — testem serologicznym;
 - 2) zarazę stadniczą — testem serologicznym;
 - 3) niedokrwistość zakaźną koni — testem serologicznym.